

Beløb fordeles til de forskjellige Skoler i Forhold til Elevernes Antal. Dette er, hvad jeg i Korthed har at bemærke med Hensyn til Forslaget under Nr. 7.

Med Hensyn til det Vindringsforslag, som er stillet under Nr. 5 angaaende Udredelsen af 50,000 Rbd. af Communitetet og Sorø Academi til de med det høiere Underviisningsvæsen og Kunstanstalterne forbundne Udgifter, skal jeg bemærke, at jeg ikke indseer rettere, end at jeg fra mit Standpunkt maa finde mig tilfreds med den Afgjørelse, som Spørgsmaalet herom har faaet i Folkethinget. Da nemlig, som jeg har havt Leilighed til at bemærke, den ene af de vedkommende Institutioner, nemlig Communitetet, har havt et Overskud i forrige Aar af 84,000 Rbd. og den anden, nemlig Sorø Academi, et Overskud af 94,000 Rbd., saa indseer jeg ikke rettere, end at det er rigtigt at tage de Beløb, som visse Anstalter i Landet, hvis Virksomhed ogsaa gaar ud paa at fremme den høiere Videnskabelighed og den kunstneriske Udvikling, mangle, fra de nævnte tvende Institutioner, og det i Særdeleshed paa en Tid, da Pengetrangen i Landet er ikke saa ganske ringe, og da der behøves en overordentlig Skat til at dække den Underbalance, der er i Finantserne. Jeg troer ikke, at det er hensigtsmæssigt, at de nævnte Institutioner blive ved at opdygte saa store Beholdninger af Capitaler, medens man for at slaffe de fornødne Midler tilveie i andre Retninger maa recurrere til den informuende Befolkning omkring i Landet. Som Følge heraf kan jeg altsaa ikke stemme for det Forslag, som er stillet under Nr. 5, men maa slutte mig til, hvad der i saa Henseende er vedtaget i Folkethinget.

Ihjeson: Jeg skal ikke gaae ind paa de Betragtninger, som den ærede sidste Tale nu lige udviklede — jeg troer, at det er overflødigt — men derimod vil jeg tillade mig at henbende mig med et Par Bemærkninger til det ærede 6te Medlem for 1ste Aarss (Ploug). Det nævnte ærede Medlem udtalte blandt andet, at det ingenlunde var Opgaven paa Folkehøiskolerne at lære grundig. I denne Henseende maa jeg dog tillade mig at gjøre opmærksom paa, at der i Meddelelserne fra

Folkehøiskolen i Aaskov, som ere udkomne i 1869, findes følgende Ord, hvis jeg tør op- læse dem: „Men i en Hovedting vil man i Aaskov forhaabentlig kjende den gamle Rødding Høiskole igjen, og det er i den alvorlige Bestræbelse for at give de Unge en virkelig omfattende og grundig Dplysning.“ See vi nu hen til den Maade, hvorpaa denne Dpgave søges løst, saa stiller det sig dog virkelig nok som meget tvivlsomt for mig, om der virkelig udrettes Noget under de Forhold, hvorunder der arbeides. Jeg er villig til at erkjende, at der i Landbostanden, baade hos Ældre og Ungre af den, hersker Lyft til og viser sig Trang til at søge en større Dplysning, end denne Stand hidtil har faaet, og jeg er ogsaa enig i, at Landalmuefolkene ikke staae paa det Trin, hvorpaa de bør staae. Men naar man nu s. Ex. i de Meddelelser fra Folkehøiskolen i Aaskov, som jeg her har i Haanden, gennemseer Meddelelsen om de Ting, som man der giver Underviisning i for de unge Karle — jeg skal tillade mig at nævne dem: Physik, Chemi, Agerdyrkningslære, Menneskesslægtenes Levnetsløb, derunder Verdenshistorie, Fædrelandshistorie, Mythologi, Bibelhistorie, Kirkehistorie og Sjælelære, endvidere Fædrelandsbeskrivelse, Sprog, Modersmaalet, Svensk, Skjenskrivning, Regning, Landmaaling, Korttegning, Rivellering, Baabenoveller, Laboratoriumsarbejder, Plantefysiologi, Læren om smitsomme Sygdomme hos Huusdyrene, Verdensbeskrivelse, Islandsk, historiske Hildekrifter, Englands Historie, Statshuusholdningslærens Grundtræ og Engelsk, hvilket ialt udgjør omtrent 30 Gjenstande — og naar man endvidere af de samme Meddelelser seer, at Underviisningen er beregnet paa høist 6 Vintermaaneder (om Sommeren er der ingen Underviisning for Karle), men at i Reglen kun de 5 Maanedere benyttes — i 1865—66 var der 42 Karle, hvoraf $\frac{2}{3}$ overværede Underviisningen i 5 Maanedere, i 1866—67 71 Karle, hvoraf $\frac{2}{3}$ deeltog i Underviisningen i 5 Maanedere, og i 1867—68 74 Karle, hvoraf $\frac{3}{4}$ vare tilstede i 5 Maanedere —, saa troer jeg dog, at jeg tør tillade mig at spørge, om der kan være Tale om, at Karlene i mindste Maade kunne faae en grundig